

Д-р В. Сенютович-Бережний

РІД ГОГОЛІВ НА ВОЛИНІ

Про рід Гоголів ми знаємо небагато, бо навіть такі поважні дослідники, як Ол. Лазаревський та В. Модзалевський не заходили в своїх родовідних розшуках далі полковника Остапа Гоголя († 1679) р.), вслинського шляхтича з походження, від якого офіційно виводили себе полтавські Гоголі.

Гоголів у гербовнику Несецького нема, але це старовинна шляхта руська, каже знаний дослідник Волині Юліян Бартошевич, який вважає, що волинські і полтавські Гоголі спільного походження, одної крові (див. Енцикл. powsz., tom XII., Warszawa 1868, стор. 36).

Старіші представники роду Гоголів жили не лише на Волині — зустрічаємо їх і на Пинщині — але всі вони належать до гербу “Любич”.¹⁾ Про давність роду свідчать документи, що дійшли до нас, але, на жаль, у занадто малій кількості, щоб можна було скласти родовід.

Найстаршу документальну згадку про рід Гоголів на Волині знаходимо в Ніконовському літописі під 1405 роком. У цьому році митрополит Кипріян поставив для м. Володимира єпископом Івана Гоголя (15-ий єпископ володимирський). Про це в літописі читаємо: “Кипріян митрополит був у литовській землі і бувшу йому в Луческу й тут поставив попа Гоголя во владики й той був єпископом місту Володимиру”. Є відомості, що світське ім'я єпископа було Йосип. Більше про нього нічого не відомо.

У списку шляхти землі Волинської з 1528 року, в якому значиться, скільки кожний має ставити під час війни кінних ратників (Акти, т. XIII, ст. 18-21), ім'я Гоголів не зустрічається. В актовій книзі Дорогичинського Земського Суду в двох документах, а саме з дня 27. V. 1553 р. та 13. V. 1558 р. згадується Іван Ількович Гоголь de Lazowo heres (Акти, том XXIII, ст. 32-34) .

¹⁾ “Любич”: на блакитному полі срібна підкова опелями вниз. На підкові і в підкові срібні хрести.

В жалованій грамоті короля Стефана Баторія “лѣта Божьего народження 1586, мѣсяца февраля 7 дня”, на ім'я королівського дворянина Івана Богушевича Гоголя, говоритьсь, що вона видається королем на прохання Гоголя “абыхмо ему зѣ ласки наши господарской монастырь нашъ Кобринскій заложения св. Спаса дали”, на що король згодився і дав йому монастир під управління, але під умовою, що Гоголь протягом одного року має перейти “въ станъ духовный по звыклому обычаю” (М. Л. Зап. кн. LXXII, ст. 19). Гоголь згодився і монастир одержав, але, очевидно, не дуже спішився увійти “у станъ духовный”. Під 1589 р. в акті берестейського городського суду (поточные) вписується “жалба” на землянина, нареченого Кобринського архімандрита Івана Богушевича Гоголя, яку подав возний Яків Білоусович, оповідаючи, що він явився Гоголеві “съ позвы одъ суду земського берестейского взятими”, а в справі жалоби на Гоголя місцевго землянина кн. Андрія Даниловича Жижемского. Гоголь, оповідає далі возний, “тотъ позовъ одъ мене з рук торгнувши, взял, а мене, **возного** по видѣнью рукою удариль, и взяша за перси мене, зѣ бервей у воду вельми глубокою у рѣку Кобринку, на Сажавиѣ, зопхнуль, хочачи меня на смерть утопити, съ которой рѣки ледво я живъь выбрынуль...” (Акти, т. VI, стор. 59-60).

Рік пізніше, 11. VII. 1590 р., Гоголь, ще як наречений ігумен Кобринського монастиря, подає Миколі Пацові, підкоморію земському воеводства берестейського, “жалбу” на панів Олехна Ждановича, Каспра Чановецького та Петра Якубовича “о зебранье квалтовное не мало кгрунту монастырского” та зазначив у тій “жалобі”, що предки його, Гоголя, “зѣ давныхъ часовъ тот кгрунтъ монастырскій во Именинѣ держали спокійне . . .” отже, і він хоче в тому “держанні” бути спокійним (Акти, т. II, ст. 16-17).

Суд вирішив “жалбу” Гоголеву послати “на комиссію до его Королевское милости”, але “панове Именинскіе забѣгаючи тому, абы оная справа ихъ остростью правною mezi ними обѣма сторонами кончона не была, сами добровольне вѣчистую вГоду зѣ отцемъ архимандритом Кобринским въ той рѣчи передо мною подкоморимъ принели. Лѣта Божьего народження 1592 мѣсяца сентября 12” записав той же підкоморій Микола Пац (Акти, т. VI, ст. 147-148).

Ставши ченцем, Гоголь приймає ім'я Іони та, як архімандрит Кобринський, бере участь у синоді 12 червня 1597 р., на якому вирішувалося питання унії. Його підпис стоїть під постановами цього синоду разом з підписами Митрополита і єпископів. Якраз у тім часі помер Леснтії Пельчицький, владика Пинський, прихильник унії, і Гоголь дістав його єпископство за королівською номі-

знацією. Отже, він підписує вищезгаданий акт вдруге, вже “у своїмству” владки Пинського.

22-го вересня 1595 р. Король Жигмонт III. видав Гоголеві на це єпископство грамоту, яка є першою номінацією уніята. У грамоті говориться, що король “постерегаючи того, абы хвала Божія во церквѣхъ религѣи Рускоѣ не уставала, за поданымъ Отъ Бозѣ велелебного Михаила Рогозы, архієпископа, митрополита Київскаго, Галицкаго и всея Руси...” на це владичество Пинське й Турівське “велелебному Іоанѣ Гоголю архимандриту Кобринському до живота его...” та залишає йому одночасово й архимандрію Кобринську. В грамоті підкреслюється, що новий єпископ має визнавати зверхність “отця найсвятішого Папу римського” (М. Л. — LXXVII, стор. 644 і Акти, З. Р. IV, стор. 118).

Треба зазначити, що крім митрополита Рогози, кандидатуру Гоголя на це єпископство підтримували перед Королем і владки Іпатій Потій та Кирило Терлецький — всі три головні діячі унії. Іоан Гоголь брав участь і в соборі в Бересті (1596 р.) та підписав його постанови (Акти, З. Р. IV, ст. 241).

Після номінації на єпископа Гоголь не довго володів залишеною йому старою архимандрією, бо Кобринський монастир був фактично власністю Королеви Анни Ягайлонки, яка в 1597 р. і віддала його єпископові Терлецькому.

Владика Гоголь помер у 1602 р. Він був дуже добрим промовцем, але зразків його красномовства не збереглося.

Якийсь Гоголь (ім'я не вказане) загинув у битві під Кірхгольмом у 1605 р. (Урускі, т. IV, ст. 160); Филон Гоголь, одружений з Софією з Штембергів, записав їй у 1622 р. в Луцьку 2.800 флоринів (ібід), а серед представників волинської шляхти, що “особами своїми” прибули у Варшаву на елекційний сейм у 1632 р., який обрав короля Владислава IV., знаходився і пан Криштоф Гоголь (Архів Ю.З.Р., том I, ч. 2. ст. 217). В актах Холмського гродського суду знаходиться універсал гетьмана Андрія Фірлея з дня 10. III. 1649 р., яким звільняється від воєнних поборів маєтки уніятського духовенства. Універсал починається словами: “Ad affectionem nobilis **Antoni Hohol**, famuli et nomine illustrissimi et reverendissimi domini Methodii de Terlo Terleeki Chelmensis et Belzensis ritus graeci episcopi... (Акти XXIII ст. 222).

У Бресть-Литовському воєводстві під 1669 роком зустрічаємо Яна-Кароля Гоголя, а Миколай-Станіслав Гоголь, син Лукаша, був писарем гродським овруцьким наприкінці XVII ст. (1686) (Записи трибуналу Любл. 61. р. 331 і 537 та 63. р. 577). Якийсь Гоголь, ім'я не підписав, стверджує в Люблинському трибуналі в 1688 р. вписавши одного акта для Київського гродського суду в справі про-

цесу Гната й Симеона Кубалинських (А.Ю.З.Р. том I, ч. IV. стор. 264).

З уваги на рідкість згадок про Гоголів, треба думати, що рід цей не був численний і великої ролі не грав.

Найславнішим представником Гоголів у 17 ст. був відомий козацький полковник Остап Гоголь, що відзначився в часі повстання Богдана Хмельницького і в бурхливій добі Руїни.

Напочатку повстання він був на польській службі ротмістром козацької хоругви, але десь у кінці липня 1648 р. "зребелізувався" під Ушицею, про що пише в одному листі від 3-го серпня подільський суддя М'яковський.¹⁾

Як полковник наддністрянський, Гоголь згадується напочатку 50-их років, а по Йосипу Глуху стає полковником Уманським, згодом Брацлавським, Подільським та Могилевським. Коло 1676 р. він уже гетьманом військ запорізьких, наказний польської номінації.

Він бере жваву участь у боях на правобережній Україні.

У серпні 1658 р. Гоголь, разом з Данилом Виговським, Павлом Хмельницьким, Іваном Кравченком, полк. білоцерківським, та Іваном Сербиним, полк. брацлавським, пробує вибити з Києва московську залогу, хоча відомо, що великим прихильником Гадяцької унії він не був.

Коли весною 1660 р. вирушив боярин Шереметев проти поляків і був погромлений ними й татарами під Чудновом, Остап Гоголь стає на бік Речіпосполитої і в 1661 р. був нобілітований (Vol. leg. IV., фол. 767). Правда, він був "природним" шляхтичем, але в правових поняттях Польщі згубив своє шляхетство участю в козацькому повстанні. Нобілітацією прощалися йому старі "гріхи" і верталася шляхетська гідність з усіма її правами.

Вкінці 1663 р. король Ян Казимир з правобережним гетьманом Павлом Тетерею-Маржковським перейшли Дніпро, а лівобережний гетьман Іван Брюховецький, хоч і підтриманий москалями, був примушений до відступу й очистив більшу частину лівобережжя. Під добре укріпленим Глуховом поляки затрималися та 17-го лютого 1664 р. вони розстріляли славного полковника Івана Федоровича Богуна під мурами Новгород-Сіверського. Ян Казимир ще в тому ж лютому був примушений відійти з лівобереж-

¹⁾ Маємо згадку, що на польському боці служив у Потоцького поручником якийсь Гоголь (ім'я не вказане), який у 1653 р. під селом Іванківцями, повіту Ушицького (Поділля), розгромив татар (Slown. Geograf., том III., ст. 315).

жя, бо на його військо натиснув Брюховецький, підтриманий боярином Ромоданівським, а союзники поляків, татари, покинули їх і повернулися в Крим, на який напав запорізький кошовий Іван Сірко.

На правобережжі почалася анархія. Правда, гетьман Павло Тетеря тримався у Брацлаві і був на боці короля, але настрої населення був явно ворожий до поляків і вибухали бунти.

Остап Гоголь, під той час полковник Брацлавський, спочатку стояв за короля, але незабаром передався на бік москалів і дістав підмогу від кошового Івана Сірка.

Коли ж у 1665 р. правобережні полковники віддали булаву Петрові Дорошенкові, Остап Гоголь став шире його триматися і залишився йому вірним навіть і тоді, коли на Переяславській раді, у березні 1674 р. Самойлович був визначений гетьманом обох боків Дніпра. Гоголь був присутній на цій раді і присягав цареві, але вже в червні того ж року Самойлович доносив цареві в Москву "о злых відступкахъ Гоголя" та що той "оставя къ царскому величеству свои склонности... ввелъ къ себѣ въ Могилев на заставу нѣкого Александра Совецкого, городничаго Киевскаго..." — (Акти Ю. и З.Р. XI, ст. 408-411, 469).

Деякий час Гоголь знаходився під протекцією Туреччини, але коли військо короля Яна Собеського виступило проти турків, а король послав до нього Михайла Ржевуського, писаря земського львівського, Гоголь легко дав себе намовити і вибив з Могилева, де він тоді був, турецьку сторону, впустивши до міста польське військо. Ті міста, де стояли козаки Гоголя, передалися полякам. Перед початком зимової кампанії Гоголь з Ржевуським взяв Рашків, в якому було сильне турецьке військо під командою Ахмет-паші, а крім того, він успішно ходив проти татар, що робили розбійні напади. "Za zycziwose ku nam y Rzpty urodzonego Hohola, pólkownika naszego Mohilewskiego, który nam w terazniejszych wyswiadczył czasiech, powróciwszy do obozu naszego posluszeństwo nam poprzysiągl y fortece Mogiliewska oddac Rzptey; zacheneając do usług, wies Olehowiec nazwana... dajemy jemu, tak samemu, jak terazniejszey malzonce jego, a po smierci ich, syn ich urodzony Prokop Bataczko Hohol takze prawem dozywotnym zazywac bedzie."¹⁾

1) Копія цього акта знаходиться в архіві полтавського дворянського зібрання. Текст його подав О. Лазаревський в статті "Свідчення о предкахъ Гоголя" чтеніє в истор. сб-в им. Нестор, 1902 р., кн. XVI, ст. 7.

Крім того, на сеймі 1676 р. король знову нобілізував Гоголя, (Vol. leg. V. fol. 406 - 407), кажучи в акті нобілітації, що робить це — "Doznawszy nie raz ku nam u Rzeczyposp. wiernej zyciowosci u odwazney przy dostoięństwie naszym ouczuzny przyslugi...." У цьому акті Остап Гоголь титудується "Гетьманом Войськ наших запорожських наказним".

Під той час Гоголь дійсно широко стояв за поляків і намовляв козаків триматися короля.

Між тим, турки і татари знову зайняли Брацлавщину (1676), і Гоголь з рештою своїх козаків перейшов у Київське Полісся, де король призначив йому за резиденцію містечко Димер¹⁾ з прилученими до нього волостями. Козакам була виплачена належна платня і дане сукно. Незабаром козаки почали перебігати до Самойловича, а сам Гоголь, що був з якихсь причин невдоволений поляками, скаржився на них у своїх листах лівобережним полковникам, кажучи: "Нась такь хотять извести как извели Гуляничкого." Все ж таки до Самойловича він не перейшов і помер у Димері 5 січня 1679 р. Тіло його було перевезене в Межигорський монастир і там поховане в гробівці, як про це свідчить монастирський синодик²⁾.

М. Максимович каже, що в монастирі знаходилася Євангелія львівського друку 1644 року в срібній золоченій оправі, яку подарував Остап Гоголь перед своєю смертю, а в монастирській Святодухівській церкві, поруч з портретом гетьм. Богдана Хмельницького, висів і портрет Остапа у чорній з червоним рамі.

З вищезгаданої грамоти 1674 р. ми знаємо, що Остап був одружений і мав сина Прокопа, до якого мав перейти Ольхивець після смерті батька, але крім цієї єдиної згадки, ми не маємо більше жодних даних про сина Остапового.

Рід Гоголів на правому березі не припинився. Під 1730 роком у Бресть-Литовському воеводстві ми зустрічаємо Криштофа Гоголя, потім Стефана та Людвіга. Останній у 1764 р. був старостою Домбровським. У кінці 18 ст. згадується Ігнацій Гоголь і дружина його Магдалена з Греновичів. Син їх Ігнацій, що народився у 1799 р. у селі Волосові, вступив у 1817 р. у 4 полк кінних стрільців, а в 1830 р. був старшиною того ж полку, (Boniecki VII, ст. 297; Uruski ст. 160).

Перейдемо тепер до Гоголів лівобережних, яких Уруський називає зросійщенню галуззю Гоголів правобережних.

За часів виборів до Катерининської Законодавчої Комісії

¹⁾ М. Максимович, том I., ст. 519.

²⁾ М. Максимович, т., II., ст. 276.

(1767 р.) козацька старшина, яка тільки що фактично закріпила за собою назву “шляхта” і набула право вибирати собі “маршалків”, що вже до певної міри було посереднім визнанням її як привілейного стану, почали змагатися з російським урядом за свої “права і привілеї”. щоб зрівнятися з російським дворянством. Ці змагання стали особливо актуальними після рескрипту від 26. 10. 1781 р., яким був призначений “розборъ малороссійскаго шляхетства” та “Жалованої грамоти” Катерини II російському дворянству (1785 р.), що під умовою доведення “благородности” свого походження відчиняв двері до дворянства імперії й українській шляхті на гетьманщині.

Але справа була далеко не легкою, бо за винятком незначної кількості родів, лійсно зі старшої шляхти часів до Хмельницького (здебільша на Чернігівщині-Сіверщині), нащадків тих шляхтичів, які билися під прапором великого гетьмана, майже не залишилося. Нове козацьке панство вийшло з козацької старшини, а їх діди-прадіди, хоча й займали певні посади у “Війську Запорозькому”, походили із звичайних козаків, мішан, духовенства, а то й селян.

Правда, нове панство економічно й психологічно наблизилося до справжньої шляхти, мало непогану освіту (нерідко набуту в закордонних університетах) і жило “по-шляхетськи”. Проте, російська геральдія не поділяла думки, що “чини малороссійськіє” мають бути достатньою підставою для визнання дворянства, а інших підстав, крім набутих службою гідностей, козацьке панство в головній своїй масі мати не могло. Ця війна з геральдією тривала аж до 20. 3. 1825 р., коли “Височайшимъ указомъ було стверджено, які саме бувші “малороссійськіє чини” дають право на впис до дворянських книг імперії.

Наприкінці XVIII ст. доводила “благородство” свого походження не аби яка заможна козацько-попівська родина Гоголів-Яновських. Дід письменника Миколи Гоголя, Опанас Дем'янович, у 1788 р. подав Київському дворянському депутатському зібранню “Показаніє” про своє походження, що збереглося в “дѣлѣ о дворянствѣ Гоголей” в архіві Полтавського дворянського зібрання, що Гоголі походять від Могилевського полковника Гоголя (назвав його Андрієм), який у 1674 р. дістав від короля за свою службу село Ольховець, що цей полковник мав сина Прокопа, а Прокоп сина Яна, і вони обидва були польськими шляхтичами. Ян же мав сина Дем'яна, священика села Кононовки, Лубенського повіту, від якого й народився сам “показатель” Опанас Дем'янович. До цього “показанія” він долучив копію королівської грамоти, оригінал якої, очевидно, мав у себе. В грамоті короля полк. Го-

голь був названий лише по прізвищу, але в ній згадується **Одгуан** **Jaczymirski** підчасній подільський, колишній власник села Ольховець, та **Опанас** **Дем'янович** просто наплутав, назвавши полк. **Гоголя** **Андрієм**.

Поданий ним родовід був офіційно визнаний, але його неточність виявилася лише сто років пізніше зовсім випадково.

Священик села **Олефірівка**, **Миргородського** повіту, о. **Володимир** **Савич** **Яновський** († 1902), що походив з роду **Гоголів**, згідно з програмою Академії **Мистецтв**, склав у 1887 р. записку про церковні пам'ятки свого села та подав з нею тексти трьох "ставлених" грамот його предків на священство, оригінали яких зберігав. Ця "записка" о. **Яновського** була послана в 1899 р. на археологічний з'їзд у **Києві**, де з нею ознайомився **О. Лазаревський**, який, знаючи добре родовід **Гоголів**, офіційно визнаний, звернув увагу на те, що на підставі цих "ставлених" грамот він має виглядати на своєму початку інакше. Отже, з грамот було ясно видно, що **Гоголі** не походять від **Івана** (**Яна**) **Прокіповича** **Гоголя** (внука полковника **Остапа**), що оселився в селі **Кононівці**, **Лубенського** повіту, і був польським шляхтичем, як показав **Опанас** **Дем'янович**, а від **Івана** (**Яна**) **Яковича** **Гоголя**, що в 1695 р. був вікарним священиком **Успенської** церкви в селі **Кононовці**, **Лубенського** повіту (1723).

Згідно з цими даними та даними, що ми їх знаходимо в "**Малоросійському** **родословнику**" **В. Модзалевського**, родовід найближчих предків **Миколи** **Васильовича** **Гоголя** виглядає так:

I.

- 1) **Яків** **Гоголь**.

II.

- 2) **Іван** (**Ян**) **Якович**, від 1695 р. вікарний священик **Троїцької** церкви в **Лубнях**, потім священик **Успенської** церкви села **Кононовки**, **Лубенського** повіту.

- 3) **Федір** **Якович**.

III.

- 4) **Дем'ян** **Іванович** (в ставленій грамоті названий лише **Яновським**), що вчився в **Київській** академії. Священик **Успенської** церкви села **Кононовка** (1731).

- 5) **Петро** **Федорович** **Гоголь-Яновський**

IV.

- 6) **Опанас** **Дем'янович** **Гоголь-Яновський**, народ. 1739 р., вчив-

ся в Київській Академії, від 1757 р. в службі в генеральній військовій канцелярії; 7. VI. 1782 р. полковий писар; секунд-майор (1794-1798). Дружина Тетяна Семенівна Лизогуб, донька бунчк. повариша.

7) Кирило Дем'янович Яновський, священик села Кононовки.

8) Іван Петрович Гоголь-Яновський, народ. коло 1740 р. У 1761 р. учень Санкт-Петербурзького Морського Госпітала. У 1783 р. лікар в "одставці", полтавський поміщик, жив на хуторі Паськовці. Дружина Агафія Петрівна Мазуренко, донька значн. товариша.

V,

9) Василь Опанасович Гоголь-Яновський. Народ. на хут. Купчинському, Шашецької сотні, у 1780 р. із значкових товаришів проведений у корнети 27. XI. 1797 р.; титулярний дорадник 16. IV. 1799 р. Служив у "Малоросійському почтамті"; колежський асесор (22. XII. 1805 р.) при "одставці"; хорунжий Миргородського повіту (1815-1818). Володів хутором Купчинським, який перейменував на Василівку. Помер у 1825 р. Дружина Марія Косяровська.

10) Меркурій Кирилович Яновський. Священик села Кононівки.

11) Сава Кирилович Яновський. Священик села Олефірівки, Миргородського повіту.

12) Миколай Іванович Гоголь-Яновський, народ. 17. X. 1781 р. у Кременчузі. Губернаторський секретар в "одставці". Володів хутором Паськовкою. Кобеляцького повіту.

.....

20-го березня 1809 р., у подружжя Василя Опанасовича та його дружини Марії Іванівни Гоголь-Яновських народився син Микола, майбутній славний письменник.

Чи був він дійсно нащадком Остапа Гоголя?

Ким доводився Остапові той Яків Гоголь, що став протопластою полтавських Гоголів, і досі лишається нев'яясненим, але Лазаревський уважає, що Яків мусів би походити від Остапа, бо очевидно він зберігав королівську грамоту з 1674 р., яку пізніше використав для доведення свого походження Опанас Дем'янович Гоголь-Яновський.

У родовід полтавських Гоголів В. Мозалевський полк. Оста-

Примітка: Священики, як бачимо, вживали лише прізвище Яновських, а всі інші повне прізвище — Гоголі-Яновські.

па не включив, проте, за іншими родовідними даними із "Родословника" виявилось, що письменник Микола Васильович Гоголь-Яновський був нащадком гетьмана Івана Скоропадського та гетьманів Петра, а тим самим, і Михайла Дорошенків, на що зверну нашу увагу проф. О. Оглоблин ще до написання цієї розвідки.

Гетьман Іван Ілліч Скоропадський (коло 1646-1722) був одружений першим шлюбом (1678 р.) з Пелагією Никифорівною Калениченко († коло 1699 р.). Вона була донькою Чернігівського полкового обозного. Від цього шлюбу народилася Ірина Іванівна Скоропадська (коло 1679 р.), що одружилася з бунчуковим товаришем Семеном Юхимовичем Лизогубом, вихованцем Київської Академії (1699), що помер у Гродні 19. 4. 1734 р. під час війни за так звану "польську спадщину".

Їх син Семон (Семеон) Семенович Лизогуб (нар. коло 1708) також учень Київської Академії (1727 р.), бунчуковий товариш (1742-1760), був одружений (1742) з Анною Василівною Танською, донькою переяславського полковника. Їх донька Тетяна Семенівна Лизогуб (нар. після 1760 р.), вийшла заміж за Опанаса Дем'яновича Гоголя-Яновського. Їх син Василь Опанасович (нар. 1780 р.) одружився в 1808 р. з Марією Іванівною Косяровською (1792-1868). Від цього шлюбу і народився Микола Васильович Гоголь 20. 3. 1809 р. ("Родословник" I., ст. 292-291; IV, ст. 663, III., ст. 106, 108, 109).

З другого боку, донька гетьмана Петра Дорофійовича Дорошенка (від першого шлюбу) Любов Петрівна Дорошенко († до 1709 р.) одружилася 1673 р. в Каневі з Юхимом Яковичем Лизогубом, генеральним бунчужним і генеральним хорунжим, а згодом полковником Чернігівським (1698-1704). Від цього шлюбу й народився вже згаданий нами Семен Юхимович Лизогуб, згодом зять гетьмана Скоропадського (Ібід.: I., ст. 453; III., ст. 106, 108, 109).

Скорочення: Акты — Акты издаваемые Виленской АрхеОграф. Комиссией для разбора древних актов, Вильно, 34 тома.

Архив Ю. З. Р. — Архив Юго-Западной России, Київ, 8 частин.

Акты З. Р. — Акты относящиеся к истории Западной России, 5 томів.

Акты Ю.З.Р. — Акты относящиеся к истории Южной и Западной России, 15 томів, СПб.

Уруський — Uruski, Hr. Seweryn. Rodzina herbarz szlachty polskiej, Warszawa.

Boniecki — Boniecki Adam "Herbarz polski", Warszawa. М. Л. — "Метрика литовская" (у вид. Русской Историч. библ.).